



TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 58 g §:n muuttamisesta HE 31/2021 vp

Hallituksen esityksessä ehdotetaan 22.2.2021 voimaantulleen tartuntatautilain väliaikaisen 58 g §:n muuttamista. Alkuperäisen 58 g §:n tavoin muutos olisi väliaikainen ja voimassa 30.6.2021 saakka.

Pykälää esitetään muutettavaksi niin, että kunnalla tai aluehallintovirastolla olisi päätöksellään mahdollisuus sulkea kokonaan sellaiset asiakas- tai osallistujatilat, joissa on erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle. Laissa ei enää säädettäisi tilojen sulkemisen edellytyksenä olevasta henkilömäärästä ja sulkupäätöksen voisi jatkossa tehdä toiminnan laajuudesta riippumatta. Ehdotus tarkoittaisi siten, että tartuntatautilain väliaikaista 58 g §:ää sovellettaisiin jatkossa myös alle 10 hengen tiloihin.

Työ- ja elinkeinoministeriö tukee oikeustilan täsmentämistä ja ehdotettua muutosta 58 g §:n sisältöön. Ministeriö pitää tärkeänä, että elinkeinotoimintaan voimakkaasti vaikuttava säädös on yksiselitteinen ja selkeä. Samalla työ- ja elinkeinoministeriö kuitenkin korostaa, että asiakastilojen sulkupäätösten tulee olla viimesijainen keino epidemian leviämisen estämisessä alueella ja sulkupäätöksen voimassaolo tulee rajata tiukasti välttämättömään.

Muutos koskisi hallituksen esityksessä todetulla tavalla pieniä määriä erilaisia liikuntatiloja, jotka voitaisiin lakimuutoksen myötä velvoittaa sulkemaan liikkeensä kokonaan asiakkailta määrääjäksi. Muutoksen olennainen vaikutus on, että se estäisi toiminnanharjoittajia mukauttamaan asiakastilansa siten, että niihin otetaan enintään 10 asiakasta kerralla. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole käytettävissä arviota kuinka suurta yritysmäärää muutos koskisi.

Hallituksen esitystä on perustuslain 18 §:ssä säädetyn elinkeinovapauden osalta arvioitava yleisten perusoikeuksien rajoitusedellytysten kautta. Rajoitukselta edellytetään siten, että se on välttämätön ja oikeasuhtainen sillä tavoiteltavaan päämäärään nähden. Näiltä osin esityksen perustelut ovat lähtökohtaisesti esityksessä todetulla tavalla yhteneväiset voimassa olevan 58 g §:n osalta tartuntatautilain muutosesityksen HE 245/2020

säättämisjärjestysperusteluissa esitetyn kanssa (esim. s. 130–131). Perustuslakivaliokunta on katsonut, että elinkeinotoiminnan harjoittamiseen käytettävien liikeilojen sulkeminen on mahdollista yleisten perusoikeusrajoitusedellytysten nojalla (PeVL 44/2020 vp ja PeVL 6/2021 vp).

Eduskunta edellytti voimassa olevaa tartuntatautilain 58 g §:ää säätääksään, että valtioneuvosto valmistelee pikaisesti säännökset siitä, että pykälässä tarkoitetun asiakastilojen sulkemisen aiheuttamia taloudellisia menetyksiä korvataan elinkeinonharjoittajille yleisen kustannustuen kautta tai erillisenä korvauksena, jos 14 vuorokautta kestänyttä sulke- mista on jouduttu jatkamaan (EV 3/2021 vp). Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut hallituksen esityksen HE 31/2021 vp viimeistelyyn rajoitus- ten kompensatiota koskevien muotoilujen osalta.

Sami Teräväinen

Hallitussihteeri

Työ ja elinkeinoministeriö